

A TOYNBEE HALL 1938-BAN

A Toynbee Hallt, az egyetemi szociális telepek (settlementek) őseit 1883-ban alapította *Arnold Toynbee*, a korán elhunyt angol szociálpolitikus, a munkások nagy barátja. Az ő buzdítására keresték fel először az egyetemi körök London-Eastendben a legszegényebb, legelhagyatottabb, sokszor erkölcsi értelemben is elnyomorodott munkások fészket, hogy a szociális viszonyokat és a segítség lehetőségeit tanulmányozzák. A Toynbee Hall törekvéseit az angol társadalom csakhamar a legnagyobb megértéssel fogadta. Cambridge és Oxford egyetemei egymással versenyeztek abban, hogy ott hallgatóik számára a munkássággal való közvetlen érintkezést és a munkásviszonyok tanulmányozását biztosítsák. Az angol társadalom vezetői, kiváló tudósok, államférfiak, humanisták kapcsolódtak a Toynbee Hall tevékenységéhez és gondoskodtak munkája anyagi alapjainak megszerzéséről. Amikor én a Toynbee Hallt *Geoffroy Dages*-nek – az 1890-es évek nagy angol szociálpolitikai anketjének a főtítkára – a meghívására 1892-ben meglátogattam (lásd az angol egyetemek és a munkásügy c. dolgozatomat, 1899), az intézményt egy eszményi házaspár: *Barnett* és felesége vezette, akiknek teljes odaadással, lélekkel, idealizmussal, Istentől nyert szervezőtehetséggel végzett munkája annyira felvirágoztatta a telepet, hogy az az angol szociálpolitikának úgyszólván szellemi és gyakorlati központjává vált és még a szociális törvényhozásra is jótékonyan hatott.

Nehéz volna a Toynbee Hall messzeágazó, a szociálpolitika majdnem minden terére kiterjedő munkásságát részletezni. Az egyetemi ifjúság szociális nevelése mindenestre legfontosabb tevékenysége. A Toynbee Hall ugyanis ú. n. „Residential Settlement”, ami azt jelenti, hogy a munkáskérdés tanulmányozásával foglalkozni kívánó egyetemi hallgatók és tanulmányaikat végzett egyének az intézetben laknak és ott teljes ellátást élveznek. Jelenleg 50 rezidens lakik az intézetben, egyesek közülük három, sőt még ennél is több év óta tartózkodnak ott. A rezidenseken kívül csoportosan jönnek egyetemi és főiskolai hallgatók Oxfordból, Londonból és Cambridgeből, hogy egy-egy hetet töltsenek Toynbee Hallban és betekintsenek a munkások életébe. E tanul-

mányi héten előadások keretében tárgyalják a szociális problémákat, ezenkívül az intézmény különböző munkáigainak tevékenységében is résztvesznek. Hasonló tanulmányi hetet tartanak évenként a londoni egyetem, valamint a Public School hallgatói számára. Az amerikai látogatók számára minden évben külön összejöveteleket és előadásokat rendez a Toynbee Hall az európai problémák megismertetése céljából.

A Toynbee Hall ezenkívül társadalompolitikai reformkérdéseket tárgyaló időszaki folyóiratot ad ki *Toynbee Outlook* címen. A Toynbee Hall ma is központja minden szociális munkának, mely ebben a városrészben folyik és közreműködik minden fontos hatósági szociális munka megoldásában is (lakásviszonyok javítása, gyermekvédelem stb.). Külön szerve foglalkozik a házicseléddek munkaközvetítésével, munkáskirándulások szervezésével, a szegény munkáslányok olcsó étkeztetésével stb. Néphivatala pedig a munkásság jogsegélyéről gondoskodik. Igen értékes munkát végez a Toynbee Hall a népművelés terén is. Délutáni beszélgető-teákon a szomszédság lakói jönnek össze a közös ügyek megtárgyalására, de egyéb kulturális szórakozásokról is gondoskodik: történik: dominókör, utazási kör, valamint műkedvelő drámai előadások, zeneestek, ismeretterjesztő előadások stb. útján.

Joggal mondhatja a Toynbee Hall legutóbbi évi jelentése, hogy ez az intézmény társadalmi erőt képvisel és hogy igen sokat tett a társadalmi viszonyok javítása, a különböző társadalmi rétegek egymás iránti megértése és a társadalompolitikai irodalom fejlesztése érdekében. Számos kiadványa között első helyen áll *Ch. Booth* nagy munkája, a „*Life and labour of the people of London*”, továbbá *Beveridge* munkája, az „*Unemployment*”. A különböző pártok közötti harcokban is sokszor vállalja a közvetítést, így mérséklőleg lépett közbe az angol kommunisták és a fasiszták közötti küzdelemben. Az 1936. évi angol rendtörvény meghozatalában is tevékeny része volt. Munkaközösséget tart fenn minden olyan intézménnyel, amely a társadalmi erőf egyesítésével igyekszik a munkásság szociális és kulturális érdekeinek szolgálatára. Természetesen a mai idők különös feladatokat rónak a Toynbee Hallra.

Földes Béla